

شناسایی ویروس پولیو و انتروویروس غیرپولیویی با انجام پایش محیطی و موارد مشکوک به فلج شل حاد در استان سیستان و بلوچستان

سعیده السادات رضوی^۱، سید حامد خدائی^{۱*}، دکتر محمد کارگر^۲، دکتر محبوبه ساریجلو^۳، دکتر حمیده طباطبائی^۳، دکتر رخشنده ناطق^۴

^۱ دانش‌آموخته کارشناسی ارشد میکروبیولوژی، دانشکده میکروبیولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم

^۲ استادیار میکروبیولوژی، دانشکده میکروبیولوژی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد جهرم

^۳ استادیار ویروس‌شناسی، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

^۴ استاد ویروس‌شناسی، دانشکده بهداشت و انستیتو تحقیقات بهداشتی، دانشگاه علوم پزشکی تهران

چکیده

زمینه: در بعضی از کشورهای دنیا، با وجود عدم جداسازی ویروس پولیوی وحشی از نمونه‌های کلینیکی، گردش خفته ویروس در سیستم فاضلاب گزارش شده است. از طرفی به توصیه سازمان بهداشت جهانی در مواردی که احتمال ورود ویروس وحشی از کشورهای اندمیک وجود دارد، پایش محیطی جهت تکمیل پایش موارد فلج شل حاد (پایش AFP) پیشنهاد می‌شود.

مواد و روش‌ها: در این پژوهش به صورت همزمان پایش AFP و محیطی در استان سیستان و بلوچستان به منظور تایید ریشه کنی ویروس فلج اطفال انجام شد. جهت پایش موارد فلج شل حاد، ۲۱ نمونه مدفوع از بیماران مشکوک به این بیماری در مدت یک سال جمع‌آوری و در رده‌های سلولی RD، L20B و Hep-2 مورد ارزیابی قرار گرفتند. جهت پایش محیطی، ۸۶ نمونه از سیستم‌های تصفیه فاضلاب شهری و بیمارستانی تهیه و به صورت مستقیم، و با استفاده از روش‌های تغلیظ، تغلیظ رسوبی (Pellet) و روش تغییر یافته Two-phase، وجود انتروویروس‌ها در رده‌های مذکور بررسی شد.

یافته‌ها: از ۵۳/۴۹ درصد نمونه‌های فاضلاب، انتروویروس غیرپولیویی و از ۲۰/۹۳ درصد ویروس پولیوی واکسن جدا شد. همچنین ۹/۵۲ درصد نمونه‌های مدفوع دارای ویروس پولیو واکسن و ۱۴/۲۸ درصد دارای انتروویروس غیرپولیویی بودند. از نمونه‌های مدفوع ویروس پولیوی تیپ ۲ و از نمونه‌های فاضلاب ویروس پولیوی تیپ ۱ جداسازی نشد.

نتیجه‌گیری: نتایج این پژوهش تأییدی بر صحت پایش محیطی ویروس پولیو و ریشه کنی ویروس فلج اطفال در استان سیستان و بلوچستان می‌باشد.

واژگان کلیدی: فلج شل حاد، انتروویروس، ویروس پولیو، انتروویروس غیرپولیویی

دریافت مقاله: ۸۴/۵/۲۴ - پذیرش مقاله: ۸۵/۴/۱۲